

TIL HORDALAND FYLKESKommUNE V/ FYLKESTINGET.

ÅRSREKNESKAPEN 2015 FOR HORDALAND FYLKESKommUNE, UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET.

Kontrollutvalet har i møte 2.5.2016 handsama Hordaland fylkeskommune sin årsrekneskap for 2015.

Representantar frå administrasjonen og ansvarleg revisor var tilstades i møtet og presenterte årsrekneskapen og svarte på spørsmål.

Av rekneskapen for 2015 har kontrollutvalet merka seg at netto driftsrekneskap er positivt med kr. 171,9 mill dvs. netto resultatgrad på 2,07 % (Sett opp mot sum driftsinntekter). Gjennomsnitt for alle fylkeskommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på netto resultatgrad på 4,3 % i 2015. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein over tid bør ha netto resultatgrad på 3 prosent fram til 2014 for å ha ei forsvarleg økonomisk drift. Frå 2014 er dette talet oppjustert til 4,0 %.

Riksrevisjonen la 16.02.2015 fram Dokument 3:5 (2014 – 2015) Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning. Her er det undersøkt saman hengen mellom høg lånegjeld i kommunane, sum driftsinntekter og disposisjonsfond. Riksrevisjonen tilrår at kommunane ikkje bør ha meir enn 75 % av driftsinntektene i lånegjeld. Ved å nytte Riksrevisjonen si tilnærming kjem ein fram til at Hordaland fylkeskommune har ei lånegjeld tilsvarande 101,6 % av sum driftsinntekter, altså monaleg høgare enn tilrådinga frå Riksrevisjonen. Talet har også auka frå 2014, då det var 96 %. Tilsvarande er disposisjonsfondet på 2,81 % av driftsinntektene. Dette er ein nedgang frå 4,36 % i 2014. Riksrevisjonen tilrår her minst 5 %. Totalt sett har Hordaland fylkeskommune høg lånegjeld, relativt svakt driftsresultat for 2015 og eit disposisjonsfond som også er lågt.

Kontrollutvalet merkar seg m.a. følgjande frå rådmannen sin uttale i årsmeldinga:

«Hordaland fylkeskommune har lagt bak seg eit godt arbeidsår som også denne gongen vart gjort opp med overskot i rekneskapen. Overskotet på 68,5 mill. kr kom i stor grad som resultat av betre skatteinngang og lågare pensjonskostnader enn budsjettert. Resultatet dekker dermed over den urovekkjande utviklinga i resultatata for dei ulike sektorane. Alle tenestesektorane viste i 2015 underskot samanlikna med budsjettet - samla heile 87 mill. kr. Utan den positive skatteinngangen og andre meir budsjettekniske tilhøve, ville resultatet vore langt dårlegare. Stram økonomistyring må difor framleis ha høg prioritet, samstundes som det målretta arbeidet med å betre driftsøkonomien og fylkeskommunen sine tenester held fram.»

Årsmeldinga frå administrasjonen skal utformast i tråd med Kommuneloven § 48 nr. 5 der m.a. går fram at «å sikre betryggende kontroll», «etikk» og «likestilling» skal omtalast. Forhold som gjeld likestilling og etikk synest også i 2015 å vera greitt omtala. Det vart i 2013 gjort endringar i kommunelova § 48 nr. 5 ved at der er teke inn: «Det skal også redogjæres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll...» I dette ligg det eit krav til å orientera i årsmeldinga om fylkesrådmannen sin internkontroll.

I kontrollutvalet sin uttale for 2014 stod dette:

«Kontrollutvalet kan heller ikkje i årsmeldinga for 2014 sjå at fylkesrådmannen sin internkontroll er omtala. Det vert tilrådd at kontrollutvalet i sin uttale omtalar dette.»

Kontrollutvalet registrerer at dette er omtala på ein god måte i årsmeldinga for 2015.

Kontrollutvalet tilrår at fylkeskommunen prioriterer å sette fokus på forbetningsområda som kjem fram av revisjonsrapport 2015 frå Deloitte. Revisjonsrapporten beskriv resultatet av ei kartlegging og vurdering av dei viktigaste kontroll- og rekneskapsrutinane i fylkeskommunen, for å identifisere kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Kontrollutvalet har som oppgåve å gje uttale til fylkeskommunen sin årsrekneskap. Uttalen vert gjeve med bakgrunn i framlagd årsrekneskap og årsmelding frå administrasjonen, samt revisjonsmelding og revisjonsrapport frå revisor. Kontrollutvalet tek sjølv stilling til kva forhold som skal omtalast i uttalen. Det vil vera naturleg å ta med spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga, eventuelle revisjonsrapportar og nummererte brev. Uttalen skal sendast til fylkestinget, med kopi til fylkesutvalet.

Oppsummering / tilrådingar frå kontrollutvalet:

- Kontrollutvalet oppmoder fylkeskommunen om å prioritere å sette fokus på forbetningsområda som kjem fram i revisjonsrapport 2015, frå Deloitte
- Kontrollutvalet er uroa over at Hordaland fylkeskommune si lånegjeld (101,6 % iff. driftsinntektene) ligg monaleg over Riksrevisjonen si tilråding om å ligga under 75 %, samstundes som driftsresultat for 2015 er relativt lågt og disposisjonsfondet også er lågt.

Ut over det som nemnd over, og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapssaka samt revisjonsmeldinga av 15.4.2016 og revisjonsrapport 2015, nr. 15, dagsett 15.4.2016, har kontrollutvalet ikkje merknader til Hordaland fylkeskommune sin årsrekneskap for 2015.

Bergen, 2.5.2016

Inge Reidar Kallevåg
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Hordaland fylkeskommune, fylkesutvalet